

Voeding is belangrijk, met name voor de droogstaande koe. Met dit in het achterhoofd werkt Marc Roex aan een lagere kostprijs. 'Tegenwoordig zijn alle aankopen duurder, de melk en de kalveren leveren minder op, misschien wordt het tijd om rustiger aan te gaan doen.'

Marc Roex: 'Wanneer er iemand komt die één keer per dag voor mij wil melken, dan ga ik terug naar driemaal daags'

Een hoge productie begint bij een goede droogstand', stelt Marc Roex (32) uit het Belgische Teuven. Samen met zijn vrouw Josiane (28) houdt hij 75 zwartbonte koeien met een gemiddelde productie van 9500 kg melk met 4,02 % vet en 3,37% eiwit. De acht weken waarin zijn koeien droogstaan splitst Roex op in twee periodes. 'De eerste vijf tot zes weken krijgen ze veel stro bijgevoerd. Ik weet dat daarover de meningen verschillen, maar bij ons gaat het heel goed. Vooropgesteld dat je kwaliteitsstro voert, ze moeten het wel willen eten natuurlijk.' Naast stro krijgt deze groep dieren drie kg drogestofmaïs en een klein deel gras-

Minder krachtvoer

De melkkoeien krijgen in de weideperiode twee keer per dag na het melken 3 kg droge stof maïs en 4 kg product bierbostel. De hoogproductieve dieren krijgen handmatig nog 2 kg droge pulp. In de winter vult Roex dit rantsoen aan met graskuil, een energiebrok van 990 VEM voor de eerste 120 dagen, waarin voornamelijk granen zijn verwerkt. De droge pulp wordt vervangen door 2 kg droge stofperspulp en 1,5 kg eiwitkernbrok. Voor de hoogproductieve koeien is er als extra een eiwitrijke en energierijke brok, waarvan ze maximaal zes kilogram krijgen. 'De krachtvoerkosten zijn bij ons hoger dan

de gemiddelde kosten in deze streek, maar de productie ligt ook beduidend hoger. De laatste jaren is ons krachtvoergebruik al gedaald en ik sluit niet uit dat we het nog verder proberen te verlagen. We hebben ruim voldoende ruwvoer, desnoods moeten we twee of drie koeien meer gaan melken. Als jonge veehouder lette ik wat minder op de portemonnee. Tegenwoordig zijn alle aankopen duurder, de melk en de kalveren leveren minder op, misschien wordt het tijd om

Meer aandacht vo

Marc Roex: 'Een goed management en je bent op

kuil of, afhankelijk van de mestdikte, hooi aangevuld met mineralen. Het laatste deel van de droogstand voegt Roex de droge koeien aan de kudde melkkoeien toe. 'Op het krachtvoer na krijgen ze dan de volle pot mee. In het weideseizoen moet je bij regenweer wel oppassen dat de droge koeien hun pensvolume blijven behouden met het oog op lebmaagverdraaiingen. Dit geldt ook bij te warm weer zoals deze zomer.'

Het eerste deel van de droogstand houdt hij de koeien sinds enkele jaren volledig binnen. Als reden geeft hij dat een kale weide niet genoeg biedt aan de koeien en daarnaast bemoeilijkt het een goede controle op deze groep. 'Het eerste jaar heb ik het er hard mee gehad. Dan is het zulk mooi weer, en om dan de koeien binnen te houden... Het brengt ook veel meer werk met zich mee, maar de koeien maken nu een betere start in de lactatie.'

Deze naamloze Lord Lilydochter gaf als vaars 9016 kg melk met 4,21 % vet en 3,39 % eiwit in 331 dagen

or voeding

weg naar een hoge productie'

het wat rustiger aan te gaan doen.' Roex geeft hiermee zijdelings aan dat hij zijn doelstelling om een hoge productie te halen wellicht moet bijstellen wanneer hij de kostprijs wil verlagen. 'Het is makkelijker om even achter de computer te zitten en voor iedere koe enkele kilo's krachtvoeder bij te tikken, maar dat is niet de oplossing. Een hoge productie vraagt goed management.' Veel wijzigingen in de bedrijfsvoering zijn doorgevoerd nadat de ligboxenstal in 1997 in gebruik is genomen. Zo werd het hele afkalfpatroon gewijzigd. In de bindstal kalfden de koeien hoofdzakelijk in het voorjaar af. Het afkalfpatroon is inmiddels verschoven naar de periode juli tot en met december. De laatste vijf jaar is de controle versterkt op zuiverheid van de baarmoeder na het kalven, eventuele cysten en op drachtigheid. 'Deze maatregelen in combinatie met een goed rantsoen voor droogstaande en melkgevende koeien, kortom een goed management, maken dat je op weg bent naar een hoge productie', aldus Roex. 'Het is beslist meer werk maar het loont de moeite,

mits ik minder krachtvoeder geef en de productie stijgt.'

In de tweede helft van 2001 gingen de koeien tijdelijk drie keer per dag door de melkstal. Volgens Roex een vermoeiende, maar interessante ervaring. 'Wanneer er morgen iemand komt die één keer per dag voor mij wil melken, dan ga ik onmiddellijk terug naar driemaal daags. Als je ziet hoeveel meer de koeien geven en hoeveel minder druk ze op de uiers hebben, dan wil je niet anders meer. Alleen houd je die frequentie echter niet vol.'

Ziekteuitbraak

In 1997 maakte Roex de overstap van de bindstal naar de nieuwe ligboxenstal. De start in de huisvesting verliep niet zonder problemen. De veestapel van de oom van Roex werd aan het eigen koppel toegevoegd met een BVD-uitbraak tot gevolg. 'Veel van de koeien hebben toen verworpen. Daarbovenop kreeg een groot gedeelte van de koeien uierontsteking. In het voorjaar van 1998 stierven twaalf vaarzen die besmet waren

met het virus. Zoveel problemen als we toen hadden, dat wil je niet nog eens.' In 2000 kreeg de veestapel opnieuw met een ziekte te maken. Vijftien koeien verworpen, het bleek een besmetting met *Neospora caninum* te zijn. Het advies van de veearts om alle besmette koeien af te voeren volgde Roex niet op. 'We hebben wel een deel van die dieren afgevoerd, maar er zaten ook echt hele beste koeien bij die ik beslist niet kwijt wilde.'

Van de meeste koeien die de veehouder aanwijst noemt hij onmiddellijk de afstamming. De interesse in fokkerij beperkt zich tot de eigen stal. Prijskampen en veilingen laat de veehouder aan zich voorbijgaan vanwege tijdgebrek. Voor de stierkeuze laat hij zich adviseren door een stieradviesprogramma en door de inspecteur. 'Ik neig wel naar de exterieurstieren, totaal exterieur moet minimaal +2 (108, red.) zijn. De melkvererving moet goed zijn, maar wat ik het belangrijkste vind is dat ze niet te duur moeten zijn.'

In september kalfde Lord Lilydochter 0010 voor de tweede maal. Vorig jaar werd deze favoriet van Roex met 86 punten als hoogste vaars ingeschreven tijdens de bedrijfsinspectie. 'De eerste keer kreeg ze een dood kalf waardoor de lactatie met veel problemen startte. Toch presteert ze het om van ver terug te komen en uiteindelijk ruim negenduizend liter te produceren. Dit is nou echt een koe met karakter.'

Christel van Raay